

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mráky a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobce: **M. K.**, zastoupeného advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Horázným, Ondříčkova 1304/9, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, sídlem Zborovská 11, Praha, proti rozhodnutí ze dne 2. 10. 2024, čj. 121945/2024/KUSK/OSŽPS/ZAM, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2025, čj. 56 A 18/2024-64,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2025, čj. 56 A 18/2024-64, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce řídil motorové vozidlo, na kterém nebyla umístěna tabulka registrační značky. Krajský soud na rozdíl od správních orgánů dospěl k závěru, že žalobce nenaplnil materiální stránku přestupku, protože takto ujel jen pár set metrů, a to za dohledu policejní hlídky, která se za ním vydala hned poté, co vjel na silnici. NSS tento závěr nesdílí, i když připouští, že škodlivost žalobcova jednání byla nízká. To se ale správně projevilo v mimořádném snížení trestu (nikoli v nevyslovení viny).

1. Popis věci

[2] Městský úřad Mnichovo Hradiště shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku, protože řídil motorové vozidlo, na kterém nebyla umístěna tabulka registrační značky [§ 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu)]. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 4 000 Kč a tříměsíční zákaz řízení všech motorových vozidel. Žalobce se proti rozhodnutí městského úřadu odvolal. Krajský úřad vzal v potaz, že žalobce jednal na příkaz svého zaměstnavatele, nemá doposud žádný záznam o přestupkovém jednání a jel po pozemní komunikaci krátkou

dobu, a proto mimořádně snížil výši pokuty na 800 Kč. Ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí krajského úřadu podal žalobce žalobu; v ní trval mj. na tom, že svým jednáním nenaplnil materiální stránku přestupku. Ujel totiž jen vzdálenost asi 300 metrů mezi sklady zaměstnavatele – a navíc od okamžiku, kdy vjel na pozemní komunikaci, až do chvíle, kdy zastavil, byl pod dohledem policejní hlídky, která za ním vyjela a zastavila jej téměř hned poté, co opustil areál skladu. Žalobce se proto domníval, že jeho jednání nebylo společensky škodlivé, a nešlo tedy o přestupek.

[4] Krajský soud dal žalobci za pravdu. Krátká vzdálenost sice podle něj sama o sobě nevylučuje naplnění materiální stránky přestupku, ale to, že policejní hlídka žalobce neprodleně po výjezdu z areálu zastavila a ztotožnila, zajistilo, že chráněný zájem (snadné ztotožnění řidiče) nebyl vůbec ohrožen. Soud proto správní rozhodnutí obou stupňů zrušil a vrátil věc krajskému úřadu k dalšímu řízení

2. Argumenty stran v kasačním řízení

[5] **Krajský úřad** podává proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a namítá, že žalobce svým jednáním materiální stránku přestupku naplnil. Společenská škodlivost jeho jednání je totiž vysoká: chráněný zájem nemusí být poškozen – stačí, když je ohrožen. Okolnosti, které oslabí materiální stránku natolik, že jednání nebude posouzeno jako přestupek, musejí být proto opravdu výjimečné.

[6] Žalobce podle úřadu věděl, že se vozidly bez registrační značky na pozemních komunikacích běžně nejezdí (jezdí se s nimi jen v areálu skladu), ale že se přepravují na přepravníku. Také sdělil, že značku nemohl na vozidlo viditelně umístit, protože šlo o nové vozidlo a každé umístění značky na obvyklá místa by mohlo vozidlo poškodit, případně k vhodným místům ve vozidle neměl přístup. Když vjel žalobce na pozemní komunikaci, bez dobrých důvodů spoléhal na to, že neohrozí zákonem chráněný zájem na ztotožnění řidiče (provozovatele) vozidla. Tento zájem však ohrozil už tím, že vjel na pozemní komunikaci. Nebylo potřeba, aby ho přímo poškodil tím, že se jeho ztotožnění vůbec nezdaří.

[7] Policejní hlídka žalobce ztotožnila díky tomu, že jej sledovala od okamžiku výjezdu z areálu spolu s dalšími dvěma vozidly, která také neměla registrační značku. Kdyby se vozidla stala součástí dopravní nehody a z místa nehody odjela, bylo by mnohem obtížnější určit jejich řidiče. Ztotožnění řidičů by komplikovalo i to, že jich bylo více. Tento způsob přepravy vozidel v koloně z jednoho skladu do druhého navíc nasvědčuje tomu, že nejde o výjimečný způsob přepravy neoznačených vozidel. Úřad se proto domnívá, že přítomnost policejní hlídky zabránila vzniku škodlivého následku, nevyloučila však to, že byl ohrožen chráněný zájem na bezproblémovém ztotožnění řidiče vozidla, a tedy byla i naplněna materiální stránka přestupku.

[8] Úřad také namítá, že krajský soud rozhodl nedůvodně odlišně oproti svému rozsudku ze dne 11. 8. 2025, čj. 44 A 22/2024-65. V tomto dřívějším rozsudku soud rozhodoval o věci týkající se dalšího z řidičů, který stejně jako žalobce vjel na pozemní komunikaci vozidlem bez registrační značky. Šlo tedy o skutkově stejnou věc, ve které ale soud dospěl k závěru,

pokračování

že byla naplněna materiální stránka přestupku, a žalobu zamítl. Úřad se proto domnívá, že krajský soud porušil princip předvídatelnosti rozhodování.

[9] **Žalobce** s úřadem nesouhlasí. Tvrdí, že úřad sám vyhodnotil materiální stránku přestupku jako velmi nízkou, a proto mimořádně snížil správní tresty pod zákonnou hranici. Díky dohledu policie navíc nemohl nastat problém se ztotožněním řidiče. Nic na tom nemění ani fakt, že jela tři vozidla za sebou; všechna vozidla mohla jet navíc v transportním režimu jen pomalu. Podle žalobce se soudce v jeho věci jen těžko mohl stihnout seznámit s rozsudkem ve věci 44 A 22/2024, protože tento rozsudek byl doručen druhému z řidičů až dne 12. 9. 2025 (jednání v žalobcově věci přitom proběhlo o osm dní dříve). V tom, že dva soudci zhodnotili skutkové okolnosti odlišně, žalobce nevidí nepředvídatelnost rozhodování.

3. Posouzení věci

[10] Kasační stížnost je důvodná, protože žalobce svým jednáním naplnil nejen formální, ale i materiální stránku přestupku.

[11] Řidič nesmí řídit vozidlo, na němž není umístěna tabulka registrační značky [§ 5 odst. 2 písm. k) zákona o silničním provozu]. Pokud tak v provozu na pozemních komunikacích přesto činí, dopouští se přestupku [§ 125c odst. 1 písm. a) bod 1 téhož zákona].

[12] Je nesporné, že žalobce svým jednáním naplnil formální znaky přestupku, protože jeho jednání odpovídá znakům skutkové podstaty, jejíž naplnění zákon spojuje se spácháním přestupku. Aby však mohlo být protiprávní jednání označeno za přestupek, musí kromě formálních znaků naplnit i materiální stránku – tedy ve vztahu k porušené povinnosti vykazovat určitou minimální míru společenské škodlivosti (např. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2007, čj. 8 As 29/2007-121). Proto je potřeba zkoumat, zda žalobcovo jednání dosahovalo takové míry škodlivosti (typové i konkrétní), která naplňuje i materiální stránku přestupku.

[13] Typová společenská škodlivost nastává zpravidla už naplněním formální stránky přestupku. Zákon totiž vymezuje skutkové podstaty přestupků právě tak, aby jednání, které naplní jejich formální znaky, v běžných případech dosáhlo vyšší než nepatrné společenské škodlivosti (rozsudky NSS ze dne 9. 8. 2012, čj. 9 As 34/2012-28, nebo ze dne 15. 9. 2023, čj. 5 As 172/2022-32, bod 36). V tomto případě žalobce svým jednáním, kterým naplnil formální znaky přestupku, ohrozil zájem na tom, aby se na pozemních komunikacích nepohybovala neoznačená vozidla, jejichž řidiče by mohlo být problematické ztotožnit. (Ztotožnění má být možné už díky registrační značce, nikoli až poté, co vozidlo případně zastaví policejní hlídka).

[14] Významu zájmu na označení vozidla se věnoval NSS v právě zmíněné věci 5 As 172/2022. Přestože tam pachatel porušil jiné pravidlo zákona než v této věci [šlo o přestupek podle § 125c odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o silničním provozu: konkrétně o tabulku registrační značky umístěnou za ztmaveným a znečištěným zadním sklem, a proto nečitelnou], ohrožen byl tentýž chráněný zájem – bezproblémové ztotožnění vozidla a jeho řidiče. Společenská škodlivost nečitelné registrační značky spočívá podle tohoto rozsudku v tom, že vozidlo nelze jednoduše ztotožnit, a jeho řidič se tak snadno může vyhnout

odpovědnosti za své jednání. Nelze vyloučit, že takový řidič opustí místo dopravní nehody, kterou případně zavinil. Nejen že tak on sám zůstane nepotrestán, ale ostatní účastníci nehody navíc nebudou moci proti němu uplatnit své nároky (5 As 172/2022, bod 37). Stejně závěry o typové společenské škodlivosti nesnadného ztotožnění vozidla (resp. jeho řidiče) přijal NSS také v situaci, kdy na vozidle nebyla umístěna (jen) přední tabulka registrační značky (rozsudek ze dne 7. 4. 2017, čj. 7 As 61/2017-35) nebo kdy vozidlo nemělo přidělenou běžnou registrační značku – a zvláštní registrační značka pro jednorázové použití neobsahovala potřebné náležitosti (rozsudek ze dne 21. 3. 2018, čj. 7 As 106/2017-24).

[15] Jestliže tyto situace samy o sobě naplňují znaky typové společenské škodlivosti, tím spíše to platí tehdy, pokud není vozidlo označeno registrační značkou *vůbec*. Žalobcovo jednání tedy naplnilo znaky typové společenské škodlivosti, protože byl ohrožen zájem na snadném ztotožnění vozidla (řidiče). Polemika žalobce s úřadem o tom, zda je tento typ přestupku hodně či málo závažný, na typové škodlivosti nic nemění. Nelze totiž paušálně určit, že míra škodlivosti určitého typu jednání je natolik mizivá, že nedosahuje intenzity přestupku (7 As 106/2017, bod 20). Dále platí, že čím vyšší je typová společenská škodlivost určitého přestupku, tím výjimečnější musejí být okolnosti, které by případně oslabily materiální stránku natolik, že by určité jednání nemohlo být vůbec přestupkem (rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2012, čj. 1 As 118/2012-23). Intenzitu typové společenské škodlivosti je proto potřeba vzít v potaz při zkoumání konkrétní škodlivosti jednání, kterou žalobce zpochybnil v této věci.

[16] Je pravda, že řízení neoznačeného vozidla lze vnímat jako méně typově společensky škodlivé než například výrazné překročení povolené rychlosti. Proto bude z povahy věci zapotřebí, aby ve druhém případě nastaly pro vymizení materiálního znaku ještě významnější okolnosti než v případě prvním. Přesto stále platí, že v každém případě musejí být okolnosti, které vyprázdňují konkrétní společenskou škodlivost jednání (a tedy materiální stránku přestupku), výjimečné. Okolnostmi, které snižují škodlivost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru obvyklou u běžně se vyskytujících případů přestupků, mohou být zejména význam chráněného zájmu, který byl přestupkem dotčen, způsob provedení skutku a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění (např. 7 As 61/2017, bod 21 a judikatura tam citovaná). Při jízdě bez (řádné) registrační značky může materiální znak chybět třeba v situaci, kdy zájem na rychlé přepravě, která je nezbytná k ochraně života, zdraví či majetku, převáží nad riziky vyplývajícími z účasti takového vozidla v silničním provozu (7 As 106/2017, bod 21). Takové (či s jejich závažností srovnatelné) okolnosti v tomto případě nenastaly.

[17] Mezi okolnosti, které by ve vztahu k ohrožení zájmu na snadném ztotožnění vozidla či jeho řidiče takto významně snižovaly společenskou škodlivost, nepatří podle judikatury ani krátká ujetá vzdálenost, ani účel jízdy, který spočíval ve snaze pomoci známému při registraci vozidla (7 As 106/2017). Podobně má NSS za to, že materiální znak přestupku nemůže vymizet ani v důsledku přítomnosti policejní hlídky, která žalobce po pár set metrech jízdy zastavila a ztotožnila, jak tomu bylo v této věci. Přítomnost policejní hlídky byla náhodnou okolností, kterou žalobce v žádném ohledu nemohl ovlivnit nebo na ni spoléhat. Právě tak „náhodné“ bylo i to, že hlídka se za žalobcem hned rozjela. NSS nepokládá za správné, aby se závěr o míře společenské škodlivosti řidičova jednání (a tedy o tom, zda přestupek byl, nebo nebyl spáchán) odvíjel od rychlosti a intenzity, s jakou někdo jiný – zde policisté – plní své služební úkoly. To, že žalobce byl během své jízdy nepřetržitě

pokračování

„úředně pozorován“, nebylo skutkovou okolností místní, časovou či věcnou, jíž by mohl přizpůsobit své jednání, a snižovat tak jeho možnou společenskou škodlivost (jako tomu bylo třeba v rozsudku NSS ze dne 14. 12. 2009, čj. 5 As 104/2008-45, č. 2011/2010 Sb. NSS). Šlo o důsledek rozhodnutí třetí osoby – policistů, kteří se vydali žalobce zastavit, aby dále nemohl pokračovat v jízdě (a tedy v páchání ohrožovacího přestupku). Už z povahy věci tak nemůže jít o okolnost, která by dokázala snížit škodlivost žalobcova jednání pod přestupkovou mez. Žalobce se o „dohled“ policistů dozvěděl až poté, co tento dohled skončil, a nemůže jím tak zpětně ospravedlňovat to, že svou zákonnou povinnost bez dobrých důvodů porušil.

[18] Policejní hlídka jistě mohla přispět k tomu, aby protiprávní jednání nevyvolalo i nějaký konkrétní následek, jímž by pak mohl být ohrožen (poškozen) i jiný chráněný zájem. Nemohla ale úplně vyloučit ohrožení zájmu na snadném ztotožnění vozidla a jeho řidiče, které nastalo už vjezdem neoznačeného vozidla na pozemní komunikaci. Proto nelze přítomnost hlídky považovat za okolnost, která by dokázala snížit společenskou škodlivost žalobcova jednání natolik, aby zcela odpadl materiální znak přestupku.

[19] Žalobcovo protiprávní jednání v danou chvíli neospravedlňovala ani snaha chránit jiný, důležitější zájem. Protiprávnost jednání v tomto případě nevylučuje ani míra žalobcova zavinění (žalobce sám vypověděl, že věděl o tom, že je vozidlo neoznačené) nebo jeho pohnutka. Nenastala ani žádná jiná okolnost, která by výjimečně snižovala společenskou škodlivost žalobcova jednání tak, aby nenaplnělo materiální stránku přestupku. Taková okolnost by například mohla být dána, pokud by opravdu jiný způsob přepravy vozidel nebyl možný, resp. by přinášel neúměrně velké obtíže (tak tomu však nebylo: žalobce sám ve výpovědi uvedl, že k přepravě neoznačených vozidel slouží obvykle přepravníky), nebo kdyby vznik dopravní nehody byl téměř vyloučen vzhledem k tomu, že se na dané silnici zpravidla nikdo jiný nepohybuje. O takovou situaci ale nešlo.

[20] Jak plyne ze správního spisu, žalobce na příkaz zaměstnavatele jen zvolil pro něj nejrychlejší a nejsnazší způsob přepravy vozidel z jednoho skladu do druhého, přestože věděl, že vozidlo není řádně označeno a že není způsobilé k vjezdu na pozemní komunikaci. NSS proto nesouhlasí s krajským soudem, že v této věci nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Úřad vzal v potaz okolnosti případu: krátkou ujetou vzdálenost, dohled policejní hlídky, příkaz zaměstnavatele i povahu a závažnost protiprávního jednání. Správně z nich vyvodil, že nejsou natolik významné, aby vyloučily společenskou škodlivost žalobcova jednání, ale vhodně je promítl do otázky trestu tím, že mimořádně snížil pokutu i dobu zákazu činnosti pod zákonnou hranici (na 800 Kč a tři měsíce zákazu řízení motorového vozidla; nižší pokutu ani kratší zákaz činnosti zákon neumožňuje, a to ani v mimořádných případech).

[21] NSS také souhlasí se stěžovatelem, že soudy by měly ve skutkově stejných případech rozhodovat stejně. To, že senáty téhož krajského soudu v krátké době po sobě rozhodly ve skutkově stejných věcech odlišně, nepřispělo k předvídatelnosti soudního rozhodování. Lze však pochopit, že se krajský soud při rozhodování v této věci nemusel stihnout seznámit s rozsudkem ve věci 44 A 22/2024, který byl vydán jen o málo dříve. Jelikož soud ve věci nyní nerozhodl správně, bude moci na rozsudek 44 A 22/2024, případně na rozsudek ve věci třetího z řidičů (která v době podání kasační stížnosti v této věci ještě nebyla u krajského soudu rozhodnuta), reagovat v dalším řízení.

[22] Úřad se svou kasační stížností úspěš. NSS proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm se krajský soud bude řídit závěrem, že v této věci byl ohrožen zájem na snadném ztotožnění vozidla, které vjelo na pozemní komunikaci, a tím byla naplněna materiální stránka přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o silničním provozu. Krajský soud také rozhodne o nákladech řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2026

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu